

2. Eenzaam

‘Shit!’, lacht hij ongemakkelijk als hij bij het centrum aankomt en een flinke aandrang voelt. Shit. Ja een passend woord, leuk is anders dan deze oudemannenkwaal. Het toilet in de bieb haal ik niet meer. Op de kop van de winkelstraat stapt hij gehaast de lunchroom binnen en wordt begroet door een serveerster. Voor zij iets kan zeggen snelt hij naar de eerste verdieping waar zich de toiletten bevinden.

‘Excuses, ik moest hoognodig’, zegt hij zacht als hij weer beneden is. ‘Ik lust wel een koffie’. Hij heeft zijn bandana afgedaan en dept druppels van zijn slapen die zijn achtergebleven na het drogen van zijn hoofd aan de handdoekrol in de toiletruimte. Hij hangt zijn jas en bandana te drogen over de stoelleuning en kijkt rond. De meeste tafels zijn bezet. Overwegend grijze hoofden. Hij begroet de andere gasten, zijn groet wordt beantwoord met een enkele stille knik. De koffie smaakt goed. Dan spitst hij zijn oren bij een hem bekend voorkomende song uit de plafondmuziek en hij activeert de Shazam-app op zijn mobiel. Na golvende bewegingen van de app verschijnt op het scherm het portret van Amalia Rodrigues en de titel van het nummer: Solidão. Haastig gaan zijn vingers naar een vertaalapp. Solidão: eenzaamheid. Hij tuurt rond in de stilte van de lunchroom. Een echtpaar eet zwijgend gebak. Een oude man kijkt indringend naar zijn blauw dooraderde handen die hij voor zich op tafel heeft gelegd. Aan een volgende tafel kijkt een evencens oude man op zijn mobiel en haalt zo te zien met moeite een zakdoek uit zijn broekzak en snuit zijn neus. Een dame met een aangeliënd hondje tuurt naar buiten en prikt met een vork in een gerecht dat voor haar op tafel staat, zo te merken treurig en doelloos. De taferelen weerkaatsen zijn gevoel van eenzaamheid. In wat voor samenleving zijn we terecht gekomen? Hij trekt zijn lippen strak en keert naar binnen. Wat voelde ik me ooit

bevrijd van de sociale druk, de controle en de benauwdheid van de jaren zestig. De tijd van provo, flower power, jezelf willen zijn, anderen accepteren en respecteren en de tijd van lief zijn voor elkaar. De vorige eeuw flitst er door heen. Wat is er van die jaren zestig geworden? Met het individualisme verdween gaandeweg het wij-gevoel. De nadruk op autonomie en eigen verantwoordelijkheid is behoorlijk verdoorgeslagen. Het heeft van velen eenzame mensen gemaakt. Ieder een eigen eiland. Zoals hier. In deze lunchroom. Hij kijkt op en zijn oog valt op een bord aan de wand. Hij knijpt zijn ogen tot spleetjes om de tekst te kunnen lezen: 'Er moeten mensen zijn die op het grijze asfalt in grote witte letters liefde verven'.

Hij staat op om de naam van de schrijver te kunnen ontcijferen: 'Toon Hermans'. De serveerster houdt haar pas in en spreekt hem aan. 'Jammer dat er tegenwoordig niet meer gekalkt wordt, laat staan over liefde'. Ze beweegt licht met haar hoofd waardoor haar bruine en grijze haarlokken een kort moment haar oor vrijmaken. Ze draagt een kunstig sieraad van gevlochten zilver. Haar stem klinkt warm en vanuit grijze ogen kijkt ze hem helder en ongedwongen aan. Alex voelt zich warm worden. Voor hij iets kan zeggen vervolgt ze op een toon waarin spijt doorklinkt.

'Veel mensen lopen elkaar tegenwoordig voorbij'. Ze kijkt rond. 'Men durft het gewone, spontane contact niet meer aan. Vanochtend in de tram zat iedereen weer zwijgend tegenover elkaar. Als je iemand groet lijkt hij wel alsof hij schrikt'. Alex glimlacht en antwoordt met gedempte stem: 'Ook hier hè?' Ze kijkt hem indringend aan. Ze schudt haar hoofd: 'Gelukkig is dit niet altijd zo. Soms, zoals nu'. Ze lacht. 'En soms heb ik echt zin om te gaan zingen om de zwijgzaamheid te doorbreken'. In plaats van de gedachte uit te spreken: zullen we hier dan samen een duet zingen, kijkt Alex haar beduusd aan en prevelt dat hij weer op pad moet. Als hij zijn bandana omknoopt zegt ze schalks: 'die staat u goed, daarmee ziet u er jong uit'.

Na het afrekenen loopt hij doelloos de winkelstraat in met als gezelschap het beeld van charmante serveerster. De koude, natte straat is vrijwel leeg op enkele scholieren na die blijkbaar pauze hebben. Het valt hem op dat hun jassen, trendy T-shirts en sneakers qua stijl veel op elkaar lijken. Bijna alles zwart van kleur met witte opdrukken. Identiteit aangepast aan de kudde. Waar is de eigenzinnige kleur, het individuele accent? Verder lopend passeert hij een lingeriewinkel, een makelaarskantoor, een damesmodezaak, een leegstaand pand, een tandartspraktijk, een snoepwinkel, een bakker, een broekenwinkel, een kapsalon, een snackbar, een massagestudio, weer een kledingzaak, nog een leegstaand pand, een opticien, een slager, een volgende kledingwinkel, twee drogisterijen tegenover elkaar, opnieuw een makelaar, een kringloopwinkel, een volgende opticien, een supermarkt en een drankwinkel. Hij zucht. Veel winkels van bekende ketens. Soms weet ik even niet of ik in mijn woonplaats ben of in de winkelstraat van een willekeurig andere stad.